

Obsah

Editorial: Variabilita témat ve variovém čísle (<i>Eva Minaříková</i>)	183
Studie _____	185
IVA STUHLÍKOVÁ, TOMÁŠ JANÍK, LUKÁŠ ROKOS, EVA MINAŘÍKOVÁ, LIBUŠE SAMKOVÁ, PETR NAJVAR, ALENA HOŠPESOVÁ, MARCELA JANÍKOVÁ: Hyperspace pro formativní hodnocení a badatelsky orientovanou výuku: Koncepce – vývoj – aplikace.	185
IVO JIRÁSEK, PETRA URBÁNKOVÁ: Spirituální gramotnost na prvním stupni základní školy.	214
MICHAL ČERNÝ: Filozofie edukace jako reflexe společnosti: analýza krize modernity v románech Murakamiho a Houellebecqa	244
Diskuze _____	278
MIROSLAV JANÍK: Generické maskulinum v jazyce pedagogického výzkumu: Dinosaurius nebo kulturní poklad?	278
Recenze _____	286
Kostrub, D. (2022). <i>Učitel' – výskumník. Profesia založená na výskume. Dizajn výskumu a premeny výučby.</i> (<i>Žaneta Gužíková</i>)	286
Janik, T., Dalehefte, I. M., & Zehetmeier, S. (Eds.). <i>Supporting Teachers: Improving Instruction.</i> (<i>Felizardo Muianga</i>)	289
Zprávy a oznámení _____	293
Inovativní pojetí identifikace a rozvoje dětí s nadáním pro matematiku na samém počátku školního vzdělávání. Zpráva o řešení projektu. (<i>Eva Nováková</i>)	293

Contents

Editorial: Variability of themes in a non-special issue (*Eva Minaříková*) 183

Articles _____ 185

IVA STUHLÍKOVÁ, TOMÁŠ JANÍK, LUKÁŠ ROKOS, EVA MINAŘÍKOVÁ,
LIBUŠE SAMKOVÁ, PETR NAJVAR, ALENA HOŠPESOVÁ, MARCELA JANÍKOVÁ:
Hyperspace for formative assessment and inquiry-based teaching:
Design – development – application 185

IVO JIRÁSEK, PETRA URBÁNKOVÁ: Spiritual literacy at primary school 214

MICHAL ČERNÝ: Philosophy of education as a reflection of society: an analysis
of the crisis of modernity in the novels of Murakami and Houellebecq 244

Discussion _____ 278

Miroslav Janík: Generic masculinum in educational research language:
A dinosaur or a cultural treasure? 278

Book Review _____ 286

Kostrub, D. (2022). *Učitel' – výskumník. Profesia založená na výskume. Dizajn výskumu a premeny výučby. [Teacher – researcher. A research-based profession. Research desing and changes in instruction.]* (Žaneta Gužíková) 286

Janik, T., Dalehefte, I. M., & Zehetmeier, S. (Eds.). *Supporting Teachers: Improving Instruction. (Felizardo Muianga)*. 289

Reports and Announcements _____ 293

An innovative approach to the identification and development
of gifted children for mathematics at the very beginning of school education.
Project report. (*Eva Nováková*) 293

Editorial: Variabilita témat ve variovém čísle

Krása nemonotematických čísel odborných časopisů spočívá v jejich různorodosti. Toto číslo *Pedagogické orientace* je zářným příkladem. Spojuje texty zdánlivě nesourodé, které ale nabízí vhled do zajímavých témat, nových způsobů uvažování i výzev, kterým jako odborná obec čelíme.

Iva Stuchlíková a její kolegyně z Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích a Masarykovy univerzity popisují možnosti využití technologií ve vzdělávání a podpoře (budoucích) učitelů prostřednictvím online multimediálního vzdělávacího prostředí Hyperspace. Multimediální vzdělávací prostředí, jako je Hyperspace, otevírá nové možnosti pro interaktivní a efektivní vzdělávání a staví do popředí význam autonomie v učení se učitelů.

Ivo Jirásek a Petra Urbánková z Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně se zaměřují na studium spirituální gramotnosti na prvním stupni základní školy. Jejich práce ukazuje na důležitost začlenění této dimenze do pedagogické praxe již od útlého věku dětí. Studium spirituální gramotnosti na prvním stupni základní školy je důležité pro rozvoj celistvé osobnosti dítěte a může posílit dětskou schopnost sebereflexe a porozumění světu kolem sebe.

Michal Černý z Masarykovy univerzity se ve svém textu zabývá filozofií edukace na základě analýzy krize modernity v románech Murakamiho a Houellebecqa. Jeho práce nás vyzývá k hlubšímu přemýšlení o vztahu mezi vzděláváním a aktuálními společenskými výzvami prostřednictvím jejich odrazu v literatuře. Tato studie je příkladem toho, jak literatura může osvětlit současnou situaci a inspirovat k promýšlení nových přístupů ve vzdělávání.

Miroslav Janík z Masarykovy univerzity se věnuje rozboru tématu generického maskulina v jazyce pedagogického výzkumu a upozorňuje na rozpor mezi tradičním používáním maskulinních forem a snahou o genderovou vyváženost a inkluzivitu. Změny v jazyce a společnosti odrážejí neustálé proměny ve společenském povědomí a hodnotách. V akademickém prostředí je nezbytné uznat různorodost lidských identit a zároveň se snažit o co největší inkluzivitu a rovnost. Genderově citlivý jazyk hraje klíčovou roli v tomto procesu, neboť odráží respekt k různorodosti a posiluje pocit přijetí ve vzdělávacím prostředí.

Tyto příspěvky jsou doplněny o dvě recenze a jednu zprávu, které přináší pohled do aktuálního (nejen publikačního) dění v pedagogickém prostředí. Texty v tomto variovém čísle nabízejí různorodé pohledy a témata. Jsou důležitým příspěvkem k aktuálním diskusím v rámci pedagogiky a vzdělávání.

Eva Minaříková